

Austatud lugeja!

Mul on hea meel juhatada sisse järjekordne Juridica number. Autorite tunnustamise korras tuleb öelda, et sai teine väga huvitav. Ühe artikli toimetamise käigus läks vägagi tuliseks sisuliseks vaidluseks, kuid nii, nagu kohus ei reeda kabinetinõupidamisi, ei reeda toimetuse mõttevahetusi autoritega. Pealegi, ükski artikkel ei pea kajastama toimetuse seisukohti, ikka autori omi. Toimetuse ülesanne on anda kõigest oma parim, et lugejani jõudev analüüs oleks kõrgel tasemel.

Oma parima andmisest tahaksingi täna kirjutada. Walter Scotti romaanis „Ivanhoe“ ütleb Robin Hood: „Ma teen, mis ma võin, keegi ei suuda rohkem.“ Esmapilgul võib jääda mulje, et Robin Hood lihtsalt kiitleb oma erakordse osavusega vibulaskmises – et ta on kõigest teistest parem. Kontekstis tähendab öeldu aga hoopis seda, et keegi ei suuda üle oma enda võimete. Aga kõik oma võimed lubas Robin Hood mängu panna.

Anda endast parim, see on maksimum, mida igäüks meist suudab – meie võimete lagi. Jah, endast parim ei pruugi veel olla inimvõimete absoluutne tipp. Lisaks ei pruugi see olla ka meie enese absoluutne tipp selles mõttes, et homme suudame ehk ka ise rohkemat. Kuid teha siin ja praegu absoluutselt kõik, mis on meie võimuses, selleks oleme kõik me suutelised.

Küsimus on aga selles, kas me elame ja töötame selle põhimõtte järgi. On inimesi, kes annavad endast alati maksimumi. Ise, ilma tagant torkimata, sundimata, meelitamata. Nõuda neilt midagi enam on rumalus – nad mitte ainult ei suuda seda, nad ka ei mõista seda. Need inimesed on enamasti hinnatud töötajad. Aga on ka teistsuguseid inimesi.

Lisaks on inimesi, kes on alati veendunud, et teine annabki endast maksimumi. Nead ei torgi, sunni ega meelita. Kummaline on see, et nende inimeste puhul enamik meist teebki oma maksimumi. Usaldus, mille need inimesed meile kingivad, ongi nii piitsa kui ka prääniku eest. Veelgi enam – kas ei ole mitte nii, et inimene, kes annab endast alati maksimumi, lähtub samast eeldusest ka teiste puhul? Igal juhul on need inimesed enamasti hinnatud kolleegid ja ülemused. Ja ka siin – on teistsuguseid.

Kas need teistsugused on targemad? Et milleks anda endast alati maksimumi, kui enamikul juhtudel saab ka vähema energiakuluga. Nutikas sportlane ei hüppa ülemäärase varuga üle lati. Ka on rumalus usaldada inimest, kes ei ole usaldust väärt. Nii nagu oliiv ainult siis oma õli välja annab, kui teda pigistada, nii pidavat ka mõni inimene andma oma parima ainult siis, kui teda rõhuda. Ehk siis – sa pead ära tundma, kellel on oliivi omadused ja kellel mitte.

Tänapäeva inimene kiirustab. Nii juhtubki sageli, et endast antakse küll kõik, kuid olemasolevates ajaraamides. Et planeerin sellele tööle tunni olukorras, kus tean, et selle ajaga ei ole võimalikki vastavat tööd hästi teha. Ja iga järgmise toimetusega on samamoodi. Jõuan palju, jah, aga mis on selle hulga väärtus? Mida see annab mulle ja mida maailmale? Mulle annab see küll hea „tehtud“-tunde, aga enamasti ka halva „poolikuse“-tunde; maailmale – üleüldise sagimise, aga ka rahulolematuse.

Päris ajaraamideta siiski ka ei saa. Ka Juridical on autoreid, kes jääksidki oma artiklid lihvima, kui me ühel hetkel ei ütleks: kas nüüd või mitte kunagi. Seejuures viitamegi enamasti ajale, aga olemuslikult on aeg siin kõrvaline. Nõuab tarkust, et teada, kuhumaani tuleb minna ja kust edasi on tegu juba enese raikamisega. Just seda tarkust ma meile kõigile soovingi.

Katrin Prükk